

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Quid lapis in altum missus, & lapis offensionis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

plantem; didicitque, quemadmodum in rota radij jam supra feruntur, iam ad partes inferiores deuoluuntur, ita contingere inter mortales; ut illi qui hodie eminent, aliosque despiciunt, & premunt, cras ipsi quoque subsint, despiciantur, & premantur. Mibi tamen longè planior videtur tertius sensus. Neque enim necesse est, ut quando dicitur, *Qui uoluit lapidem, reuertetur ad eum*, id intelligendum sit de lapide deorsum deuoluto, quem necesse sit fursum reuerti, sed prorsus contrario modo, de lapide, qui magna vi fursum uoluitur, semperque suo pondere reuertitur ad uolentem, eumque premit, & verberat. Quod Latini ipsam significant noto illo prouerbio, *saxum uoluis*, quo indicant homines inexhausto atque inutili labore fatigatos. *Satis diu jam hoc saxum uoluo*, ait ille apud Comicum. Quod prouerbiū censeo Donatus tractum à Sisyphi fabula, saxum apud inferos fursum ac deorsum uoluentis. Verè sic *qui uoluit lapidem, reuertetur ad eum*.

Quo intellectu etiam dicitur: *Qui in altum mittit lapidem, super caput eius cadet*; & quò altiùs mittit, fortiùs cadet. Seu autem lapidem mittat, seu sagittam, perinde est. Nam & sagitta, rectis lineis emissa recidit in caput jaculantis. Exemplo est Cretenis ille, super quem confixa aquila suo ipsius jaculo incidens, eum illo peremit, quod in Anthologia epigrammate duplici concinnè descriptum est. Ut ergo, qui vel lapidem, vel sagittam in altum mittit, ita qui alterum injurià petit, periclitatur, Cui æmulum est illud uerbum uetus: *In calum expuis*, id est, facis, quod in tuum ipsius caput recidat. Quæ quadrant in eos præcipuè, qui obloquuntur, aut injuriam impingunt his, qui facillè possint lædere. Siquidem, qui in calum expuit, primùm uidetur cæcites ipsos afficere contumelia: deinde fit sapius, ut sputum in ipsius faciem recidat. Nihil autem facilius est, quàm ut superior, si velit, malum reddat inferiori. Ut enim melioris est conditionis, qui ex loco altiore pugnat; ita semper plures habet tangendi inferiorem, percutiendique occasiones, quisquis eminet. Itaque, etsi neminem lædere oportet, nemo tamen periculosiùs læditur, quàm qui potest fulminare ex alto. *Durum est contra stimulum calcitrare*. Ad eundem scopum tendit illud: *Qui statuit lapidem proximo suo, offendet in eo*. Sunt, qui lapidem putent dici, quasi qui lædat pedem. Sæpe ergo

Terent. in
Eunuch.

III.
Eccli. 27. 28.

Anthol. lib. 6.
epigr. 22.

Eccli. 27. 29.

ergo

ergo euenit, vt qui lapidem ponit alteri in offendiculum, ipse sui doli oblitus in eum incurrat imprudens; immò, vt qua re alium vincere voluit, eâ vincatur.

IV.

Zachar. 12. 3.

Quod vt intelligas, aduerte ex D. Hieronymo, quòd à Propheta Zacharia *lapis oneris* vocetur. Vetus enim, in Iudæa, mos fuit, S. Hieronymi adhuc tempore, obseruatus, vt in viculis, oppidis, & castellis rotundi lapides ponderis grauissimi ponerentur, quibus sese iuvenes exercere solitabant, dum eos pro diuersitate virium subleuarunt, alij vsque ad genua, alij ad vmbilicum, alij ad humeros & caput, nonnulli super verticem, rectis junctisque manibus magnitudinem virium demonstrantes. Addit, etiam Græcorum morem similem fuisse. Nam se in arce Atheniensium, iuxta simulachrum Mineræ, vidisse sphæram aeneâ ponderis maximi, quam ipse pro imbecillitate corpusculi mouere vix potuerit: cum autem quaereret, quidnam sibi illud vellet? responsum ab vrbis eius auctoribus, athletarum in illa massa robur comprobari; nec prius ad agonem quemquam descendere, quam ex leuatione ponderis sciatur, quis cui debeat comparari. Talis lapis in aula quoque Monacensi monstratur, quem cum poëta, *partem haud exiguam* montis voces, sublatu, gestatus, projectus à fortissimo heroe Bauiariæ Duce.

V.

Math. 23. 4.

Qui statuit talem lapidem proximo suo in certamen, & virium certamen, *offendet in eo*, quia si videat, quòd tollere eum alter non possit, inueniet se ipsum imparè, ad eum tollendum. Nihil est frequentius, quam vt alios contempnamus ob laborem, quem fugiunt, vel excusant, cum tamen eum ipsi perferre non possimus. Quo in genere superiores sæpe peccant. *Dicunt enim, & non faciunt. Alligant enim onera grauiâ, & importabilia, & imponunt in humeros hominum: digito autem suo nolunt ea mouere: & sæpe non possunt.* Itaque, si forte mutata, eadem facere jubeantur, tunc demum in lapidem offendunt, quem ipsi alijs posuerunt; & *lapis oneris* ostendit illis suam imbecillitatem, qui infirmitatem aliorum agnoscere noluerunt. Tertia similitudo est. *Qui laqueum alijs ponit, peribit in illo:* quod etiam Dauid voluit monere, cum diceret: *In laqueo isto, quem absconderunt, comprehensus est pes eorum.* S. Hieronymus legit: *in rete isto, quod occulauerunt.* Clemens Alexandrinus,

Ecclesi. 27. 29
Psalm. 9. 16
Clem. Alex.
lib. 6. Strom.
cap. 1.